

RANKING WEB OF UNIVERSITIES

WEBOMETRICS reytingida universitetlar o'rnini
mustahkamlash bo'yicha

O'QUV QO'LLANMA

X.J.TOPILOV, A.B.TO‘QLIYEV

RANKING WEB OF UNIVERSITIES

WEBOMETRICS reytingida universitetlar o'rnini
mustahkamlash bo'yicha

O'QUV QO'LLANMA

TOSHKENT - 2024

X.J.TOPILOV, A.B.TO‘QLIYEV

WEBOMETRICS reytingida universitetlar o‘rnini mustahkamlash bo‘yicha: o‘quv qo‘llanma / **X.J.TOPILOV, A.B.TO‘QLIYEV** – TOSHKENT, 2024. – 54 sahifa.

Qo‘llanma Webometrics reytingini yaxshilashga qaratilgan strategiyalar va amaliyotlarga yo‘naltirilgan. Unda universitetning veb-ko‘rinishini, ochiqligini va ilmiy a‘lo darajasini oshirish yo‘llari, shuningdek IT, ilmiy-innovatsion tadqiqotlar, xalqaro aloqalar bo‘limlari va axborot-resurs markazining o‘zaro hamkorlikdagi roli kabi jihatlari qamrab olinadi.

Mazkur strategiyalar universitetning ilmiy va akademik faoliyatini targ‘ib qilish, xalqaro miqyosdagi hamkorliklarni kengaytirish hamda talabalarga qo‘shimcha imkoniyatlar yaratishga xizmat qiladi.

SO‘Z BOSHI

Hozirgi zamonning tezkor rivojlanib borayotgan akademik dunyosida, universitetlar o‘zlarining xalqaro nufuzlarini oshirish va ilmiy hamjamiyatdagi o‘rinlarini mustahkamlash maqsadida Webometrics kabi reyting tizimlarida yuqori o‘rinlarni egallashga intiladilar. Biroq, bu jarayon faqat ma’lum bir sohaga qaratilgan harakatlardan ko‘ra, ko‘p qirrali strategiyalarni talab qiladi. Ushbu so‘z boshi orqali, biz Xalqaro Nordik universitetining Webometrics reytingini yaxshilash uchun amalga oshirilgan tahliliy va amaliy ishlarning muhimligini ta’kidlaymiz.

Universitetimizning hozirgi reytingi dunyo bo‘yicha 30,223-o‘rin, qit’a bo‘yicha 14,399-o‘rin va O‘zbekiston bo‘yicha 124-o‘rinni egallagan. Bu ko‘rsatkichlar, ayniqsa, ta’sir darajasi, ochiqlik darajasi va mukammallik darajasi bo‘yicha yaxshilanishni talab qiladi. Buning uchun IT departamenti, Ilmiy va Innovatsion Tadqiqotlar Bo‘limi, Xalqaro Aloqalar Bo‘limi va boshqa tegishli bo‘limlar bilan birgalikda ishlash zarur.

Bizning maqsadimiz, universitetimizning global ilmiy hamjamiyatdagi ko‘rinishini va ta’sirini oshirish orqali talabalarimiz, o‘qituvchilarimiz va tadqiqotchilarimizning mehnatlari va yutuqlarini xalqaro darajada tan olinishini ta’minlashdir. Bu, nafaqat universitetimizning ilmiy salohiyatini oshiradi, balki talabalarimiz va bitiruvchilarimiz uchun yanada qimmatli imkoniyatlar yaratishga xizmat qiladi.

Webometrics reytingini yaxshilash yo‘lida, universitetimizning barcha a’zolari birgalikda ishlashlari, innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlashlari va akademik ochiqlikka sodiq qolishlari muhimdir. Shu bilan birga, ilmiy ishlarimizni xalqaro nashrlarda chop etish, xalqaro hamkorlik va aloqalarni rivojlantirish, shuningdek, ilmiy faoliyatimizni keng jamoatchilikka targ‘ib qilish orqali universitetimizning ilmiy faoliyatini kengaytirish va chuqurlashtirish zarur.

Keling, bu yo‘lda birgalikda harakat qilaylik va Xalqaro Nordik universitetini nafaqat O‘zbekistonda, balki butun dunyoda tan olinadigan ilmiy markaz sifatida namoyon etaylik.

MUNDARIJA

KIRISH

VISIBILITY IMPROVEMENT STRATEGY

1.1 IT departamenti

- 1.1.1 Universitet veb-sayting tuzilishi va funkcionalligini takomillashtirish.
- 1.1.2 Qidiruv natijalarida universitet o'rnini yaxshilash uchun veb-sayt qidiruv tizimini optimallashtirish (SEO).
- 1.1.3 Veb o'lchovlarini kuzatish va trafikni tahlil qilish uchun vositalarni ishlab chiqish.

1.2 Ilmiy va innovatsion tadqiqotlar bo'limi

- 1.2.1 Universitet homiyligida chop etilayotgan ilmiy tadqiqotlar sifati va miqdorini oshirish.
- 1.2.2 Boshqa ilmiy muassasalar bilan hamkorlik aloqalarini o'rnatishda ko'maklashish, xalqaro konferensiyalar va loyihalarda ishtirok etish.
- 1.2.3 Iqtiboslar va universitetning ko'rinishini yaxshilash mumkin bo'lgan ilmiy maqolalar va ma'lumotlarga ochiq kirishni ta'minlash.

1.3 Xalqaro aloqalar bo'limi

- 1.3.1 Xalqaro ko'rinishni oshirish uchun xalqaro akademik aloqalar va hamkorlikni rivojlantirish.
- 1.3.2 Xalqaro talabalar va olimlarni jalb qilish, bu global imidjni yaxshilash va universitetning xalqaro ishtirokini kengaytirish.

1.4 Axborot-resurs markazi

- 1.4.1 Talabalar va o'qituvchilar uchun ilmiy manbalar va tadqiqot materiallaridan oson foydalanishni ta'minlash.
- 1.4.2 Universitetning Internetdagi ko'rinishini oshirish uchun onlayn translyatsiya qilinishi mumkin bo'lgan seminarlar, vebinarlar va mahorat darslarini tashkil etish.
- 1.4.3 Universitetning ilmiy faoliyatini targ'ib qilish uchun bloglar, tadqiqot maqolalari va press- relizlar kabi kontentni yaratishda yordam berish.

OPENNESS IMPROVEMENT STRATEGY

2.1 Ilmiy-innovatsion tadqiqotlar bo‘limi

2.1.1 Iqtiboslar sonini ko‘paytirishga e‘tibor qaratish.

2.1.2 Nashrlar va tadqiqot natijalariga kirishni ta‘minlash uchun ochiq omborlarni ishlab chiqish va saqlash.

2.2 IT departamenti

2.2.1 Tadqiqot va akademik resurslarga ochiq kirish uchun texnik yordam ko‘rsatish va platformalarni ishlab chiqish.

2.2.2 Indeksash va qidiruv tizimlarida ko‘rinishni yaxshilash uchun universitet veb-saytini optimallashtirish.

2.3 Xalqaro aloqalar bo‘limi

2.3.1 Tadqiqot va akademik mukammallikning xalqaro ko‘rinishini oshirish uchun xalqaro hamkorlik va hamkorlikni rivojlantirish.

2.4 Kafedralar

2.4.1 O‘qituvchilar va tadqiqotchilarning xalqaro konferensiyalarda faol ishtirok etishi, ularning ishlarini xalqaro jurnallarda chop etish.

2.4.2 Bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlar orqali akademik faoliyatni rag‘batlantirish.

2.5 Axborot va resurs markazi

2.5.1 Akademik manbalar va tadqiqot materiallaridan foydalanishni ta‘minlash.

2.5.2 Ilmiy va ta‘lim mazmunini yaratish va tarqatishda yordam ko‘rsatish.

EXCELLENCE IMPROVEMENT STRATEGY

3.1 IT departamenti

3.1.1 Ilmiy ishlar va o‘quv materiallaridan ochiq foydalanish uchun infratuzilmani rivojlantirish va qo‘llab-quvvatlash.

3.1.2 Qidiruv tizimlarida ko‘rinishini yaxshilash uchun universitet veb-saytini optimallashtirish.

3.2 Ilmiy-innovatsion tadqiqotlar bo‘limi

3.2.1 Universitet homiyligida chop etilayotgan ilmiy tadqiqotlar sifati va miqdorini oshirish.

3.2.2 Boshqa ilmiy muassasalar bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatish va xalqaro loyihalarda ishtirok etishda ko‘maklashish.

3.3 Xalqaro aloqalar bo‘limi

3.3.1 Universitetning xalqaro nufuzini oshirish uchun xalqaro akademik aloqalar va hamkorlikni rivojlantirish.

3.3.2 Universitetning global imidjini yaxshilash uchun chet ellik talabalar va olimlarni jalb qilish.

3.4 Kafedralar

3.4.1 O‘qituvchilar va tadqiqotchilarning xalqaro konferensiyalarda faol ishtirok etishi, ularning ishlarini xalqaro jurnallarda chop etish.

3.4.2 Bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlar orqali akademik faoliyatni rag‘batlantirish.

3.5 Axborot va resurs markazi

3.5.1 Akademik manbalar va tadqiqot materiallaridan foydalanishni ta‘minlash.

3.5.2 Ilmiy va ta‘lim mazmunini yaratish va tarqatishda yordam ko‘rsatish.

XULOSA

KIRISH

Zamonaviy ta'lim muassasalarining global miqyosdagi raqobatbardoshligi kun sayin oshib bormoqda. Universitetlar o'zlarining akademik salohiyatlarini namoyish etish, talabalar va tadqiqotchilar uchun yanada jozibador imkoniyatlar yaratish hamda ilmiy hamjamiyatda muhim o'rin egallash maqsadida turli xil strategiyalarni qo'llab-quvvatlashmoqda. Bularning barchasi, o'z navbatida, universitetning global reytinglar, jumladan Webometrics kabi yirik xalqaro reyting tizimlarida yuqori o'rinlarni egallashiga yordam beradi.

Webometrics reytingi universitetlarning Internetdagi ko'rinishini, jumladan ularning veb-saytlarining sifati, tashqi havolalar soni va ilmiy ishlarining ochiqlik darajasini baholaydi. Bu reytinglar, shubhasiz, universitetning global miqyosdagi nufuzini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli, universitetlar Webometrics reytinglarini yaxshilash uchun zarur bo'lgan taktik va strategiyalarni izlashga katta e'tibor qaratmoqdalar.

Ushbu qo'llanma Xalqaro Nordik universiteti misolida Webometrics reytingini yaxshilash yo'llarini qamrab oladi. Bizning maqsadimiz, universitetlar uchun samarali strategiyalar va amaliy yondashuvlarni taqdim etish orqali ularning global reytinglardagi mavqeini oshirishga ko'maklashishdir. Qo'llanmada ta'kidlangan yondashuvlar va strategiyalar, IT departamentidan tortib to xalqaro aloqalar bo'limigacha, turli bo'limlarning o'zaro hamkorligini taqazo etadi.

Webometrics reytingini yaxshilash sa'y-harakatlari faqatgina veb-sayt optimizatsiyasini o'z ichiga olmay, balki ilmiy faoliyatning xalqaro miqyosdagi ko'rinishini kengaytirish, xalqaro hamkorlikni chuqurlashtirish va tadqiqot natijalariga ochiq kirish imkoniyatlarini yaratishni ham talab qiladi. Shu bilan birga, bu jarayon universitetning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda individual yondashuvni talab qiladi.

Bu qo'llanma orqali biz o'quvchilarga universitetlarining global reytinglardagi mavqeini yaxshilash bo'yicha qo'llaniladigan amaliy maslahatlar va strategiyalarni taqdim etamiz. Bu yo'l harakat, universitetimizning akademik va

ilmiy faoliyatini yanada rivojlantirish hamda global ilmiy hamjamiyatda munosib o‘rin egallash yo‘lida muhim qadam bo‘lishi mumkin.

Shunday qilib, ushbu qo‘llanma universitetlarga Webometrics reytingini yaxshilash bo‘yicha qo‘llanma sifatida xizmat qiladi, bu esa ularning global ilmiy hamjamiyatdagi ko‘rinishini yaxshilash va talabalar hamda tadqiqotchilarga yanada ko‘proq imkoniyatlar yaratishda yordam beradi.

Biz ushbu qo‘llanmada WEBOMETRICS reytingidagi eng kerakli bo‘lgan uchta asosiy bo‘limga e‘tiborimizni qaratganmiz. Ular: Visibility improvement strategy, Openness improvement strategy va Excellence improvement strategy. Bu uchta yo‘nalish, sizni Webometricsdagi o‘rningizga to‘g‘ridan to‘g‘ri ta‘sir qilishligini alohida ta‘kidlab o‘tmoqchimiz.

VISIBILITY IMPROVEMENT STRATEGY

- Ilmiy nashrlar, bo'limlar va o'quv dasturlari haqidagi ma'lumotlarga kirishni osonlashtirish uchun universitet veb-saytining tuzilishi va funksionalligini takomillashtirish.

Universitet veb-saytining tuzilishi va funksionalligini yaxshilash uchun IT bo'limi bir nechta asosiy jihatlariga e'tibor qaratishi kerak:

Sayt tuzilishi va navigatsiya:

1. Navigatsiya intuitiv va samarali ekanligiga ishonch hosil qiling, shunda tashrif buyuruvchilar o'zlariga kerakli ma'lumotlarni osongina topishlari mumkin.
2. Veb-sahifalarning aniq ierarxiyasidan foydalaning va dizayndagi izchillikni saqlang.
3. Kontent, qidiruv tizimlarida yaxshiroq indekslanishi uchun *sayt xaritasini* yaratish.

Foydalanish imkoniyati va qulayligi:

1. W3C veb-kontentga kirish bo'yicha yo'riqnomaga (WCAG) rioya qilish orqali saytingiz imkoniyati cheklangan foydalanuvchilar uchun ochiq bo'lsin. Batafsil: <https://doka.guide/a11y/wcag/>
2. Barcha turdagi qurilmalarda oson ko'rishni ta'minlash uchun saytingizni mobil qurilmalar uchun optimallashtiring. (Ya'ni mobil qurilmaga mos responsive yozib chiqilsin).

Saytdagi kontentlar:

1. Maqsadli auditoriya uchun foydali bo'lgan yuqori sifatli va dolzarb kontentni, jumladan, ilmiy nashrlarni, kafedralar va o'quv dasturlar haqidagi ma'lumotlarni joylashtiring.
2. Ishga kirishish va materialni tushunishni oshirish uchun video va infografika kabi multimedia elementlaridan foydalaning.

SEO (qidiruv tizimini optimallashtirish):

1. SEO-ning eng yaxshi amaliyotlarini, jumladan, meta teglarni optimallashtirish, kontentda kalit so'zlardan foydalanish va ichki bog'lanish tuzilmasini takomillashtirish.
2. Sahifani yuklash tezligini yaxshilash zarur, chunki bu qidiruv tizimining muhim reyting omilidir.

Interaktivlik va fikr-mulohaza:

1. Saytda foydalanuvchi tajribasini yaxshilash uchun fikr-mulohaza shakllari, so‘rovlar va forumlar kabi fikr-mulohazalarni amalga oshirish imkoniyati mavjud bo‘lsin.

2. Ijtimoiy media va akademik platformalar bilan integratsiya kabi muloqot va tarmoq imkoniyatlarini taqdim etish.

Texnik optimallashtirish:

1. Buzilgan havolalar, 404 xatolik va takroriy tarkib kabi texnik xatolarni yo‘q qilish.

2. Mehmonlarning xavfsizligini ta‘minlash va qidiruv tizimlarining ishonchini oshirish uchun SSL sertifikatidan foydalanish.

Tahlil:

1. Foydalanuvchining xatti-harakati va sayt ishlashini kuzatish uchun Google Analytics kabi veb-tahlil vositalarini qo‘llash.

2. Doimiy ravishda ma‘lumotlarni tahlil qilish va olingan ma‘lumotlarga asoslanib, veb-saytingizda mavjudlik strategiyasiga tuzatishlar kiritish.

- Qidiruv natijalarida universitet o‘rnini yaxshilash uchun veb-sayt qidiruv tizimini optimallashtirish (SEO).

IT departamenti universitet veb-sayti qidiruv natijalarida joylashuvini optimallashtirishi uchun quyidagi SEO strategiyalaridan foydalanishi kerak:

1. URL manzillarini loyihalash:

- Oson eslab qoladigan va universitetning o‘ziga xosligini aks ettiruvchi noyob institutsional domendan foydalanish.

2. Kontent yaratish:

- Sifatli kontent yaratish uchun o‘qituvchilar, tadqiqotchilar va talabalardan iborat guruhni rag‘batlantirish va qo‘llab-quvvatlash.

3. Interlinking optimallashtirish:

- Barcha sahifalar ichki bog‘langanligiga ishonch hosil qilish va ichki havolalarsiz yetim sahifalarni tekshirish.

4. Tilni qo‘llab-quvvatlash:

- Global auditoriyani qamrab olish uchun bir nechta tillarda, ayniqsa ingliz tilida kontent taqdim etish. Asosan saytda mavjud bo‘lishi kerak bo‘lgan uchta til: o‘zbek, rus va ingliz tillari bo‘lsa kifoya.

5. Rich media formatlaridan foydalanish:

- Foydalanuvchi tajribasini yaxshilash uchun videolar, intervyular, taqdimotlar, animatsion grafiklar va raqamli fotosuratlarini qo‘shish.

6. Qidiruv mexanizmiga mos dizayn:

- Robotga kirishni bloklashi mumkin bo‘lgan Flash, Java yoki JavaScript-ga asoslangan murakkab navigatsiya menyularidan saqlanish. Qidiruv tizimlari tomonidan yaxshiroq indeksatsiya qilish uchun oddiy kataloglar yoki statik sahifalardan foydalanish.

7. Mashhurlik va statistikadan foydalanish:

- Saytdagi trafik ma’lumotlarini tahlil qilish, tashrif buyuruvchilarning kelib chiqishi va ularning saytdagi xatti-harakatlarini kuzatish uchun Google Analytics kabi veb-tahlil vositalaridan foydalanish.

8. Arxivlash va doimiylik:

- Dizaynni yangilashda muhim ma’lumotlarni yo‘qotmaslik uchun saytdagi eskirgan yoki ahamiyatsiz materiallarning nusxalarini arxivlash usuli orqali saqlash.

9. Veb-saytni boyitish standartlari:

- Veb-sahifalar haqida atribut, kalit so‘zlar va boshqa ma’lumotlarni qo‘shish uchun mazmunli sarlavhalar va tavsiflovchi meta teglar, Dublin Core kabi standartlardan foydalanish.

• Keyinchalik veb-strategiyalarni yaxshilash uchun veb o‘lchovlarini kuzatish va trafikni tahlil qilish uchun vositalarni ishlab chiqish.

Universitet veb-strategiyalarini samarali takomillashtirish uchun IT bo‘limi veb-ko‘rsatkichlarni kuzatishi va trafikni tahlil qilishi uchun quyidagi vositalar va usullarni ishlab chiqishi va amalga oshirishi mumkin:

1. Veb-trafikni tahlil qilish vositalari:

- Trafik, trafik manbalari, foydalanuvchi xatti-harakatlari va sayt konvertatsiyasini kuzatish uchun Google Analytics kabi veb-tahlil tizimlarini joriy etish.

2. Havolani kuzatish:

- Qaysi saytlar universitetga havola qilishini va bu uning veb-saytida mavjudligiga qanday ta’sir qilishini tushunish uchun tashqi havolalarni kuzatish vositalaridan foydalanish.

3. SEO auditi va optimallashtirish:

- Qidiruv tizimlari tomonidan saytni indekslashga xalaqit berishi mumkin bo'lgan texnik muammolarni aniqlash va tuzatish uchun muntazam ravishda SEO auditini o'tkazish. Bunda AHREFS saytidan foydalanish tavsiya etiladi.

4. Kalit so'zlarni kuzatish vositalari:

- Qaysi atamalar saytingizga tashrif buyuruvchilarni jalb qilayotganini va ularning reytingini qanday yaxshilash mumkinligini aniqlash uchun kalit so'zlar reytingini kuzatish vositalaridan foydalanish. Bunda Google Search Console saytidan foydalanish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

5. Raqobatchilar tahlili:

- Raqobatchi universitetlarning internetda paydo bo'lish strategiyalarini baholash va muvaffaqiyatli usullarni moslashtirish uchun ilg'or tajribalarni o'rganish.

6. Hisobotlar va boshqaruv paneli:

- Aniq qarorlar qabul qilish uchun sayt faoliyatining dolzarb ma'lumotlarini taqdim etadigan maxsus hisobotlar va asboblar panelini ishlab chiqish.

7. Bildirishnomalar va ogohlantirishlar:

- Trafikning keskin pasayishi yoki reytingdagi o'zgarishlar kabi veb-ko'rsatkichlardagi muhim o'zgarishlar haqida sizni ogohlantirish uchun bildirishnoma tizimini sozlang.

ILMIY VA INNOVATSION TADQIQOTLAR BO'LIMI:

- Universitet homiyligida chop etilayotgan ilmiy tadqiqotlar sifati va miqdorini oshirish.

Universitet homiyligida chop etilayotgan ilmiy-tadqiqot ishlarining sifati va miqdorini oshirish uchun Ilmiy va innovatsion tadqiqotlar bo'limi quyidagi choralarni ko'rishini mumkin:

1. Tadqiqot sifatini oshirish:

- O'qituvchilar va talabalar uchun ilmiy tadqiqot metodologiyasi bo'yicha muntazam seminarlar va mahorat darslarini tashkil etish.
- Nashrga taqdim etilgan barcha ilmiy maqolalar uchun qat'iy nazorat tartib-qoidalarini joriy etish.
- Ichki grantlar va stipendiyalar orqali tadqiqot loyihalarini qo'llab-quvvatlash.

2. Nashrlar sonini ko'paytirish:

- Fanlararo tadqiqotlar o'tkazish uchun kafedralar va fakultetlar o'rtasidagi hamkorlikni rag'batlantirish.
- Yosh tadqiqotchilar va magistrantlar uchun murabbiylik dasturini ishlab chiqish.
- Olimlar va talabalar uchun tadqiqot infratuzilmasidan foydalanish imkoniyatini oshirish.

3. Xalqaro hamkorlikni kengaytirish:

- Yetakchi ilmiy markazlar va universitetlar bilan hamkorlik shartnomalarini tuzish.
- Xalqaro tadqiqot loyihalari va konsorsiumlarda ishtirok etish.
- Universitet tadqiqotlarining xalqaro ilmiy platformalar va konferensiyalarda ko'rinishini oshirish.

4. Ochiq foydalanish mumkin bo'lgan nashrlarni qo'llab-quvvatlash:

- Ilmiy ishlarni nashr etish va tarqatish uchun ochiq kirish repozitariylarini yaratish va qo'llab-quvvatlash.
- Tadqiqotchilar o'rtasida ochiq nashriyotning afzalliklari haqida tushuntirish kampaniyalarini o'tkazish.

5. Tadqiqot faoliyatini monitoring qilish va baholash:

- Iqtiboslar, H-indeks va boshqa ko'rsatkichlar asosida tadqiqot ishlarini baholash tizimini joriy etish. Bunda Google Scholar, OJS kabi platformalarda nashrlar ko'lamini kengaytirish kerak bo'ladi.
- Universitet ilmiy-tadqiqot faoliyatining kuchli va zaif tomonlarini aniqlash maqsadida nashriyot faoliyatini muntazam tahlil qilish.

- Boshqa ilmiy muassasalar bilan hamkorlik aloqalarini o'rnatishda ko'maklashish, xalqaro konferensiyalar va loyihalarda ishtirok etish.

Boshqa ilmiy-tadqiqot institutlari bilan hamkorlik aloqalarini o'rnatish hamda xalqaro konferensiyalar va loyihalarda ishtirok etishga ko'maklashish uchun Ilmiy va innovatsion tadqiqotlar bo'limi quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirishi mumkin:

1. Global hamkorlik strategiyasini ishlab chiqish:

- Tadqiqotning hamkorlik uchun samarali bo'lishi mumkin bo'lgan asosiy yo'nalishlarini aniqlash.
- Bu sohalarda kuchli dasturlarga ega potentsial universitetlar va tadqiqot markazlarini tanlash.

2. Aloqalarni o'rnatish:

- Hamkorlarni topish va ular bilan bog'lanish uchun *ResearchGate*, *Google Scholar* va *LinkedIn* kabi akademik tarmoqlar va platformalardan foydalanish.
- Manfaatdor tashkilotlar vakillari bilan axborot sessiyalari va uchrashuvlar o'tkazish.

3. Konferensiyalarda ishtirok etish:

- Aloqalarni mustahkamlash va universitetning tadqiqot ishlarini taqdim etish maqsadida xalqaro konferensiyalar, seminarlar va simpoziumlarda muntazam ishtirok etish.
- Universitetning ilmiy-tadqiqot faoliyatiga e'tiborni jalb qilish uchun o'z tadbirlaringizni tashkil qilish.

4. Xalqaro tadqiqot loyihalari:

- Yevropa Ittifoqi dasturlari (masalan, Horizon Europe) kabi xalqaro tadqiqot grantlari va loyihalarida ishtirok etish imkoniyatlarini izlash.
- Qo'shma tadqiqot guruhlarini va konsorsiumlarni yaratishda ko'maklashish.

5. O‘zaro almashish:

- Tajriba almashish va hamkorlikni kuchaytirish maqsadida tadqiqotchilar va o‘qituvchilar uchun almashinuv dasturlarini tashkil etish.
- Hamkor universitetlar bilan birgalikda magistratura va doktorantura dasturlarini taklif qilish.

6. Aloqa va marketing:

- Universitet tadqiqot harakatlarining kuchli tomonlarini ta’kidlaydigan marketing va kommunikatsiya materiallarini yaratish va tarqatish.
- Muvaffaqiyatli hamkorlik loyihalarini ilgari surish uchun ijtimoiy tarmoqlar va universitet veb-saytidan foydalanish.

• Iqtiboslar va universitetning ko‘rinishini yaxshilash mumkin bo‘lgan ilmiy maqolalar va ma’lumotlarga ochiq kirishni ta’minlash.

Tadqiqotlar va innovatsiyalar departamenti tadqiqot ishlari va ma’lumotlarga ochiq kirishni ta’minlash uchun quyidagi tashabbuslarni amalga oshirishi mumkin:

1. Ochiq kirish repozitoriylarini yaratish:

- Tadqiqotchilar o‘z ishlarini nashr etishlari mumkin bo‘lgan institutsional repozitorilarini ishlab chiqish, jumladan, bosma nashrlar, postprintlar va chop etilgan maqolalar.
- Ma’lumotlarning o‘zaro ishlashi va mavjudligini yaxshilash uchun metama’lumotlarni yig‘ish uchun ochiq arxivlar tashabbusi protokoli (OAI-PMH) kabi standartlarni qo‘llab-quvvatlash.

2. Ochiq kirish siyosati:

- Tadqiqotchilardan nashr etilgan ishlarni universitet repozitorisida almashishni talab qiluvchi ochiq kirish siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish.
- Mualliflik huquqi, litsenziyalash va ochiq kirishning afzalliklari bo‘yicha tadqiqotchilar uchun o‘quv seminarlari va amaliy mashg‘ulotlar o‘tkazish.

3. Global ochiq platformalar bilan integratsiya:

- Repozitoriylarni xalqaro kataloglardan ro‘yxatdan o‘tkazish, Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR) va Registry of Open Access Repositories (ROAR) kabi.

4. Ochiq dostupga ega jurnallarni qo‘llab-quvvatlash:

- Maqolalarni ochiq dostupda, o‘zaro baholash va nashr to‘lovlarisiz chop etadigan akademik jurnallarni qo‘llab-quvvatlash va yaratish.

5. Jamiyatda ochiq dostupni qo‘llab-quvvatlash:

- Akademik hamjamiyat va umuman jamiyat o‘rtasida ochiq kirish afzalliklarini targ‘ib qilishga qaratilgan ommaviy tadbirlarni tashkil etish.

6. Kutubxonalar bilan hamkorlik:

- Tadqiqot ishlarini boshqarish va tarqatishni ta‘minlash uchun universitet kutubxonalari bilan yaqin hamkorlik qilish.

XALQARO ALOQALAR BO'LIMI:

- Xalqaro ko'rinishni oshirish uchun xalqaro akademik aloqalar va hamkorlikni rivojlantirish.

Xalqaro akademik aloqalar va hamkorlikni rivojlantirish maqsadida Xalqaro aloqalar bo'limi quyidagi harakatlarni amalga oshirishi kerak:

1. Xalqaro universitetlar bilan hamkorlik dasturlarini yaratish:

- Potensial qo'shma loyihalarni muhokama qilish uchun xorijiy universitetlar vakillari bilan ikki tomonlama uchrashuvlar o'tkazish.
- Xalqaro akademik hamkorlikni chuqurlashtirishga qaratilgan talabalar va o'qituvchilar uchun maxsus almashinuv dasturlarini ishlab chiqish.

2. Xalqaro tadqiqot konsorsiumlarida ishtirok etish:

- Yirik xalqaro tadqiqot loyihalari va dasturlarida ishtirok etish imkoniyatlarini faol izlash.
- Yetakchi tadqiqot guruhlarini bilan hamkorlikni kengaytirish uchun mavjud aloqalar va akademik tarmoqlardan foydalanish.

3. Akademik tadbirlarni targ'ib qilish:

- Universitet shafeligida xalqaro konferensiya, seminar va simpoziumlar tashkil etish va o'tkazish.
- Xorijiy olimlarni ma'ruzalar o'qish va universitetning akademik tadbirlarida ishtirok etishga taklif qilish.

4. Nashr va ilmiy faoliyat:

- Universitet xodimlarining xalqaro ilmiy jurnallarda va ochiq kirish platformalarida nashrlarini rag'batlantirish.
- Ilmiy hamjamiyatda faol ishtirok etish orqali universitet tadqiqot ishlarining xalqaro miqyosda ko'rinishini oshirish.

5. Xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik:

- Yangi resurslar va imkoniyatlardan foydalanish uchun xalqaro akademik tashkilotlar va fondlar bilan aloqalarni rivojlantirish.
- Xalqaro akademik dasturlar va grant tanlovlarida ishtirok etish.

- Xalqaro talabalar va olimlarni jalb qilish, bu global imidjni yaxshilash va universitetning xalqaro ishtirokini kengaytirish.

Xalqaro miqyosdagi imidjini yaxshilash va universitetning xalqaro ishtirokini kengaytirishga yordam beradigan xalqaro talabalar va olimlarni jalb qilish uchun Xalqaro aloqalar bo‘limi quyidagi choralarni ko‘rishi mumkin:

1. Marketing kampaniyalari:

- Xalqaro marketing strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirish, jumladan, ijtimoiy tarmoqlarda, ta‘lim platformalarida va hamkor ta‘lim muassasalari orqali reklama va axborot kampaniyalarini o‘tkazish.

2. Grant dasturlari:

- Iqtidorli xorijlik talabalar va tadqiqotchilarni jalb qilish uchun maxsus stipendiya dasturlarini yaratish.
- Qo‘shma stipendiyalar va grantlar ajratish uchun xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatish.

3. Til kurslari va yordami:

- Chet ellik talabalar va olimlarning integratsiyalashuvini osonlashtirish uchun ingliz va boshqa chet tillari bo‘yicha kurslarni taqdim etish.
- Turli madaniyatdagi talabalar o‘rtasida almashinuv va tushunishni rivojlantirish uchun til va madaniy tadbirlarni tashkil etish.

4. Xalqaro ko‘rgazma va yarmarkalarda ishtirok etish:

- Potensial talabalar va tadqiqotchilar e‘tiborini jalb qilish uchun xalqaro ta‘lim ko‘rgazmalari va yarmarkalarida universitetni taqdim etish.

5. Axborot portallari va resurslari:

- Xorijiy nomzodlar uchun ko‘p tilli axborot portalini ishlab chiqish, unda universitetga kirish, hayot va o‘qishga oid barcha kerakli ma‘lumotlarni topish imkoniyatlari mavjud bo‘lishi kerak. Texnik topshiriqlarni tuzib chiqib, IT departamentiga ijro uchun topshirishlari kerak.
- Xalqaro ta‘lim platformalari va tadqiqot tashkiloti reestri “Research Organization Registry” (ROR) kabi ma‘lumotlar bazalari orqali universitet haqidagi ma‘lumotlarga kirishni ta‘minlash.

6. Tarmoq tashabbuslari:

- Yangi talabalarni jalb qilish va tadqiqot institutlari bilan hamkorlik qilishda yordam beradigan xalqaro bitiruvchilar tarmog‘ini yaratish uchun chet elda ishlaydigan akademiklar bilan tarmoq aloqalarini o‘rnatish.

- Talabalar va o‘qituvchilar uchun ilmiy manbalar va tadqiqot materiallaridan oson foydalanishni ta’minlash.

Talabalar va professor-o‘qituvchilarning ilmiy manbalar va tadqiqot materiallariga oson kirishini ta’minlash uchun Axborot resurs markazi institutsional veb-saytlarni joylashtirish bo‘yicha ilg‘or amaliyotlar dekalogida tavsiya etilgan quyidagi qadamlarni bajarishi kerak:

1. Markazlashtirilgan resurslarni rivojlantirish va takomillashtirish:

- Keng ko‘lamli ma’lumotlar bazalari, jumladan, bibliografik ma’lumotlar bazalari, shuningdek, yirik repozitorilar (dissertatsiyalar, dastlabki nashrlar, hisobotlar) uchun javobgar bo‘lishi mumkin bo‘lgan kutubxonalar, hujjatlashtirish markazlari va xizmatlar kabi markazlashtirilgan resurslarni yaratish va saqlashga e’tibor qaratish.

2. Alohida veb-sahifalarni kengaytirish va boyitish (IT departamenti bilan hamkorlikda):

- O‘qituvchilar, tadqiqotchilar va talabalarning o‘z veb-sahifalarini yuritish, ularning mazmunini o‘z-o‘zidan arxivlash ishlari amaliyoti orqali boyitish bo‘yicha individual tashabbuslarini rag‘batlantirish va qo‘llab-quvvatlash.

3. Tashqi resurslarni joylashtirish:

- Konferensiya veb-saytlari, dasturiy ta’minot repozitorilari, ilmiy jamiyatlar va ularning nashrlari, ayniqsa elektron jurnallar kabi uchinchi shaxslarni qiziqtiradigan va ko‘rinishni oshirishi mumkin bo‘lgan tashqi resurslarni joylashtirish uchun platformani ta’minlash.

4. Qidiruv tizimini optimallashtirish:

- Internetdagi resurslarni yaxshiroq indekslash va ko‘rinishini ta’minlash uchun qidiruv tizimlari uchun veb-sahifalarni optimallashtirish choralarini ko‘rish. Bunga mazmunli sarlavhalar, tavsiflovchi meta teglar va veb-sahifalar haqida atribut, kalit so‘zlar va boshqa ma’lumotlarni qo‘shish uchun Dublin Core kabi standartlardan foydalanish kiradi.

5. Rich media formatlaridan foydalanish:

- Veb-repozitorisida ishlab chiqarilgan barcha ommaviy axborot vositalarini, jumladan, video to‘plamlar, intervyular, taqdimotlar, animatsion grafikalar va hatto raqamli fotosuratlarini uzoq muddatda foydali bo‘lishi uchun arxivlash.

- Universitetning Internetdagi ko‘rinishini oshirish uchun onlayn translyatsiya qilinishi mumkin bo‘lgan seminarlar, vebinarlar va mahorat darslarini tashkil etish.

Universitetning onlayn ko‘rinishini oshirish maqsadida onlayn translyatsiya qilinishi mumkin bo‘lgan seminarlar, vebinarlar va mahorat darslarini tashkil etish uchun Axborot-resurs markazi quyidagi tavsiyalardan foydalanishi mumkin:

1. Original kontentni yaratish va qo‘llab-quvvatlash:

- Olimlar, tadqiqotchilar va talabalarni universitet veb-saytida original kontent yaratish va nashr etishga rag‘batlantirish va qo‘llab-quvvatlash. Bu markazlashtirilgan platformalarda yoki o‘qituvchilar va tadqiqotchilarning shaxsiy sahifalarida joylashtirilishi mumkin bo‘lgan seminarlar, veb-seminarlar va mahorat darslari yozuvlarini o‘z ichiga olishi mumkin.

2. Rich media formatlaridan foydalanish:

- Hujjatlar uchun PDF va MS Word kabi formatlardan keng foydalanish, shuningdek, videolar, intervyular, taqdimotlar va animatsion grafiklarni arxivlash. Bu materiallarning kengroq tarqalishini ta‘minlaydi va kontentning xalqaro auditoriyaga kirishini yaxshilaydi.

3. Tashqi resurslarni joylashtirish:

- Konferentsiya veb-saytlari, dasturiy ta‘minot omborlari, ilmiy jamiyatlar va ularning nashrlari kabi tashqi resurslarni joylashtirish uchun platformani ta‘minlash. Bu universitetning onlayn ko‘rinishini oshirishga yordam beradi.

4. O‘zaro bog‘liqlik va xalqaro ko‘rinish:

- Universitet veb-makonidagi sahifalarni va tashqi resurslar bilan bog‘lash uchun interlinkingdan faol foydalanish. Bu qidiruv tizimlarida indekslashni yaxshilaydi va tashkil etilgan tadbirlarga e‘tiborni jalb qilishga yordam beradi.

5. Til versiyalari va global auditoriya:

- Materiallar xalqaro auditoriya uchun ochiq bo‘lishini ta‘minlash va universitetning global ko‘rinishini oshirish uchun ingliz va boshqa chet tillarida kontent yaratish.

- Universitetning ilmiy faoliyatini targ‘ib qilish uchun bloglar, tadqiqot maqolalari va press-relizlar kabi kontentni yaratishda yordam berish.

Universitetning ilmiy faoliyatini targ‘ib qilish uchun bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlar kabi kontent yaratishni qo‘llab-quvvatlash maqsadida Axborot resurs markazi quyidagi harakatlarni amalga oshirishi mumkin:

1. Kontent yaratish bo'yicha qo'llanmalarni ishlab chiqish:

- Kontentni yaratish bo'yicha yo'riqnomalar va ilg'or tajribalarni, shu jumladan kontentning uslubi, tuzilishi va qidiruv tizimini optimallashtirish bo'yicha ko'rsatmalarni yaratish va tarqatish.

2. O'quv seminarlarini tashkil etish:

- Ilmiy maqolalar, bloglar va press-revizlar yozish, shuningdek, ilmiy yutuqlarni targ'ib qilishda ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish bo'yicha seminar va amaliy mashg'ulotlar o'tkazish.

3. Nashr uchun platformalarni taqdim etish:

- O'qituvchilar, tadqiqotchilar va talabalar o'z ishlarini nashr etishlari mumkin bo'lgan korporativ bloglar yoki portallar kabi platformalarni yaratish va qo'llab-quvvatlash. (IT departamenti bilan hamkorlikda)

4. Asarlarni o'z-o'zini arxivlashni rag'batlantirish:

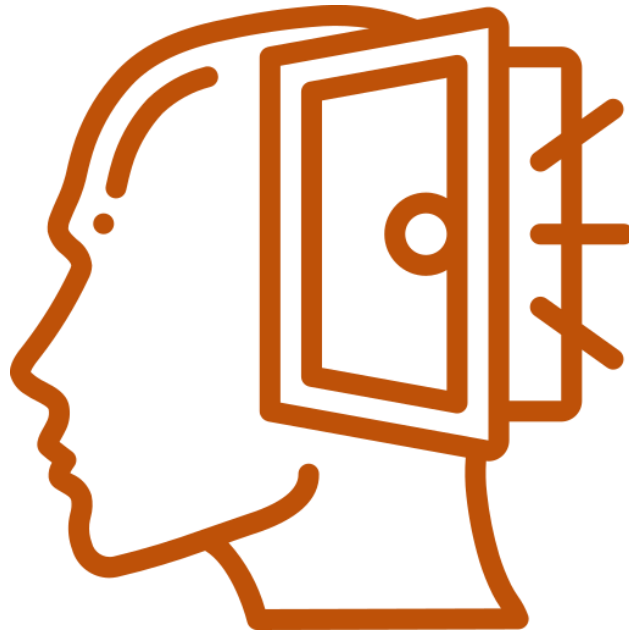
- O'qituvchilar, tadqiqotchilar va talabalarni shaxsiy veb-sahifalarda yoki universitet repozitorilari orqali o'z ishlarini arxivlashlari va nashr etishlari uchun rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash.

5. Xosting tashqi resurslarni qo'llab-quvvatlash:

- Universitetning onlayn ko'rinishini oshirishi mumkin bo'lgan konferensiya saytlari yoki dasturiy ta'minot omborlari kabi akademik hamjamiyat uchun qiziqarli bo'lishi mumkin bo'lgan tashqi resurslar uchun xosting taklif qilish.

6. Turli formatlar va ommaviy axborot vositalaridan foydalanish:

- Kontentni yanada qiziqarli va kengroq auditoriya uchun ochiq qilish uchun videolar, intervyular, taqdimotlar va animatsion grafiklarni o'z ichiga olgan turli formatlarda nashr qilishni qo'llab-quvvatlash.

OPENNESS IMPROVEMENT STRATEGY

Ochiqlikni takomillashtirish STRATEGIYASI ni amalga oshirish uchun, ayniqsa Webometrics kontekstida, akademik maqolalar va universitet tadqiqotchilarining ko‘rinishi va ulardan foydalanish imkoniyatini yaxshilashga e’tibor qaratish muhimdir. Quyidagi bo‘limlar va departamentlar muhim hissa qo‘shishi mumkin:

1. Ilmiy-innovatsion tadqiqotlar bo‘limi:

- Eng yaxshi tadqiqotchilarga o‘z ishlarini kirish mumkin bo‘lgan manbalarda nashr etishni qo‘llab-quvvatlash orqali iqtiboslar sonini ko‘paytirishga e’tibor qaratish.
- Nashrlar va tadqiqot natijalariga kirishni ta’minlash uchun ochiq omborlarni ishlab chiqish va saqlash.

2. IT departamenti:

- Tadqiqot va akademik resurslarga ochiq kirish uchun texnik yordam ko‘rsatish va platformalarni ishlab chiqish.
- Indeksash va qidiruv tizimlarida ko‘rinishni yaxshilash uchun universitet veb-saytini optimallashtirish.

3. Xalqaro aloqalar bo‘limi:

- Tadqiqot va akademik mukammallikning xalqaro ko‘rinishini oshirish uchun xalqaro hamkorlik va hamkorlikni rivojlantirish.

4. Kafedralar (masalan, PEDAGOGIKA, SANOAT BOSHQARMASI va boshqalar):

- O‘qituvchilar va tadqiqotchilarning xalqaro konferensiyalarda faol ishtirok etishi, ularning ishlarini xalqaro jurnallarda chop etish.
- Bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlar orqali akademik faoliyatni rag‘batlantirish.

5. Axborot-resurs markazi:

- Akademik manbalar va tadqiqot materiallaridan foydalanishni ta’minlash.
- Ilmiy va ta’lim mazmunini yaratish va tarqatishda yordam ko‘rsatish.

Ushbu bo‘lim va bo‘limlarga yuklanishi mumkin bo‘lgan vazifalarga quyidagilar kiradi:

- Universitet ilmiy nashrlarining sifati va miqdorini oshirish.
- Xalqaro akademik aloqalarni kengaytirish va mustahkamlash.

- Universitasning Internetda ko‘rinishini oshirish strategiyalarini ishlab chiqish va amalga oshirish, shu jumladan SEO optimallashtirish va sifatli kontent yaratish.
- Akademik manbalar va tadqiqot materiallariga ochiq kirishni rag‘batlantirish.

ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR BO'LIMI:

- Eng yaxshi tadqiqotchilarga o'z ishlarini kirish mumkin bo'lgan manbalarda nashr etishni qo'llab-quvvatlash orqali iqtiboslar sonini ko'paytirishga e'tibor qaratish.

Ilmiy-innovatsion tadqiqotlar bo'limi eng yaxshi tadqiqotchilar uchun iqtiboslar sonini ko'paytirishga e'tibor qaratishi, ularni mavjud manbalarda nashr etishda qo'llab-quvvatlashi quyidagi aniq qadamlarni o'z ichiga oladi:

1. Ochiq dostup amaliyotlari haqidagi xabardorlikni oshirish:

- Tadqiqotchilar uchun ochiq jurnallarda nashr etishning afzalliklari bo'yicha seminarlar va treninglar tashkil etish va ularning ishining ko'rinishini oshirish uchun institutsional repozitorilardan foydalanish.

2. Nashr platformalarini tanlashda tadqiqotchilarni qo'llab-quvvatlash:

- Ularning tadqiqoti uchun eng ko'p ko'rinish va iqtibos keltirishi mumkin bo'lgan mos ilmiy jurnallar va ochiq kirish platformalarini tanlash bo'yicha maslahatlar berish.

3. Ilmiy ma'lumotlar bazalari va repozitorilar bilan hamkorlikni mustahkamlash:

- Universitet tadqiqot ishlarini kengroq tarqatish va ulardan foydalanish imkoniyatini ta'minlash uchun yetakchi ilmiy ma'lumotlar bazalari va omborlar bilan hamkorlikni rivojlantirish.

4. O'z-o'zini arxivlashni rag'batlantirish:

- Tadqiqotchilarni universitetning institutsional repozitorisida nashr etilgan asarlarini arxivlashga rag'batlantirish, bu ularning iqtiboslarini ko'paytirishga yordam beradi.

5. Ijtimoiy tarmoqlar va akademik tarmoqlardan foydalanishni optimallashtirish:

- Tadqiqotchilarni ilmiy ijtimoiy tarmoqlardan (masalan, ResearchGate, Academia.edu) o'z nashrlarini targ'ib qilish va iqtiboslarni ko'paytirish uchun samarali foydalanishga o'rgatish.

6. Iqtiboslar monitoringi va tahlili:

- Tadqiqotchilarning nashrlariga iqtiboslarni kuzatish, ma'lumotlarni tahlil qilish va ularning ishining ko'rinishini yanada oshirish strategiyalarini ishlab chiqish uchun vositalar va xizmatlarni joriy etish.

- Nashrlar va tadqiqot natijalariga kirishni ta'minlash uchun ochiq repozitorilarni ishlab chiqish va saqlash.

Tadqiqot va innovatsiyalar bo'limi uchun nashrlar va tadqiqot natijalariga kirishni ta'minlash uchun ochiq repozitorilarni ishlab chiqish va saqlash vazifasi quyidagi aniq harakatlarni o'z ichiga olishi kerak:

1. Repozitoriy uchun platformani tanlash:

- Kattalashtirish, foydalanish qulayligi, turli ma'lumotlar formatlari bilan moslik va ochiq dostup standartlarini qo'llab-quvvatlash kabi jihatlarni hisobga olgan holda ochiq repozitoriyni yaratish uchun eng mos dasturiy yechimlarni tadqiq qilish va tanlash.

2. Ochiq kirish siyosatini ishlab chiqish:

- Mualliflik huquqi, litsenziyalash va ma'lumotlar mavjudligi bilan bog'liq qoidalarni o'z ichiga olgan holda, repozitoriyda asarlarni nashr qilish jarayonini boshqaradigan ochiq dostup siyosatlarini ishlab chiqish va amalga oshirish.

3. Tadqiqotchilarni tayyorlash va qo'llab-quvvatlash:

- Tadqiqotchilar va o'qituvchilar uchun repozitoriydan foydalanish, materiallarni tayyorlash va yuklash, shuningdek, mualliflik huquqi va litsenziyalash masalalari bo'yicha o'quv dasturlari va seminarlar tashkil etish.

4. Xalqaro ma'lumotlar bazalari bilan integratsiya:

- Universitet nashrlarining ko'rinishi va foydalanish imkoniyatini kengaytirish uchun repozitariyni xalqaro ilmiy ma'lumotlar bazalari va ochiq dostup platformalari bilan integratsiyalash ustida ishlash.

5. Metadata standartlarini qo'llab-quvvatlash:

- Repozitariyni indekslash va qidirishni yaxshilash uchun Dublin Core kabi xalqaro metama'lumotlar standartlariga rioya qilishni ta'minlash.

6. Monitoring va hisobot berish:

- Repozitoriyalardan foydalanishni monitoring qilish mexanizmlarini ishlab chiqish, jumladan nashr iqtiboslarini kuzatish va ochiq dostupning universitet tadqiqot natijalarining ko'rinishiga ta'sirini tahlil qilish.

7. Repozitariyni ilgari surish:

- Yuklab olish va iqtiboslarni ko'paytirish uchun akademik hamjamiyat ichida va tashqarisida repozitariyni targ'ib qilish strategiyalarini ishlab chiqish va amalga oshirish.

- Tadqiqot va akademik resurslarga ochiq dostup uchun texnik yordam ko'rsatish va platformalarni ishlab chiqish.

IT bo'limi uchun texnik yordam ko'rsatish va ilmiy va akademik resurslarga ochiq dostup uchun platformalarni ishlab chiqish quyidagi aniq vazifalarni o'z ichiga olishi kerak:

1. Ochiq dostup platformasini ishlab chiqish va joriy etish:

- Ilmiy ishlar va o'quv materiallariga ochiq kirishni qo'llab-quvvatlaydigan institutsional repozitoriyni yaratish uchun mos dasturiy platformani tanlash va sozlash.

2. Mavjud universitet tizimlari bilan integratsiya qilish:

- Ochiq dostup platformasining ta'limni boshqarish tizimi (LMS) yoki HEMIS, tadqiqot ma'lumotlar bazalari va raqamli kutubxonalar kabi boshqa universitet axborot tizimlari bilan integratsiyalashuvini ta'minlash.

3. Standartlar va qoidalarga muvofiqligini ta'minlash:

- Platforma va uning barcha komponentlari xalqaro ochiq dostup standartlari va ma'lumotlarni qayta ishlash va saqlash qoidalarga muvofiqligini ta'minlash.

4. Ma'lumotlar va metama'lumotlar formatlarini qo'llab-quvvatlash:

- Nashrlardan foydalanish imkoniyatini, qidirish va iqtibos keltirishni yaxshilash uchun Dublin Core kabi turli xil ma'lumotlar formatlari va metama'lumotlar standartlarini qo'llab-quvvatlash.

5. Xavfsizlik va zaxira:

- Ma'lumotlar va tizim xavfsizligini ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqish va amalga oshirish, shuningdek, ma'lumotlar yo'qolishining oldini olish uchun muntazam ravishda zaxira nusxalarini yaratish.

6. Texnik yordam va foydalanuvchilarni o'qitish:

- Ochiq dostup platformasidan foydalanish bo'yicha tadqiqotchilar va ma'muriy xodimlarga texnik yordam ko'rsatish va o'qitish.

7. Foydalanish monitoringi va tahlili:

- Chop etilgan ishlarning ommabopligi va ta'sirini kuzatish uchun repozitoriydan foydalanish va tahlillarni kuzatish uchun vositalarni qo'llash.

8. Rag'batlantirish va jalb qilish:

- Olimlar va talabalar o'rtasida platformani targ'ib qilish strategiyalarini ishlab chiqish va ochiq dostup jarayonida jamoatchilikning faol ishtirokini rag'batlantirish.

- Indekslash va qidiruv tizimlarida ko'rinishni yaxshilash uchun universitet veb-saytini optimallashtirish.

Universitet veb-saytini yaxshiroq indekslash va qidiruv tizimining ko'rinishini optimallashtirish uchun IT bo'limiga veb-saytlarni joylashtirishning yaxshi amaliyotlari dekalogidan olingan amaliyotlarga asoslanib, quyidagi bosqichlarni bajarish tavsiya etiladi:

1. Og'ir navigatsiya menyularidan qochish:

- Qidiruv tizimi robotlarining ularga kirishini bloklashi mumkin bo'lgan Flash, Java yoki JavaScript-ga asoslangan noqulay navigatsiya menyularidan foydalanmaslik.

2. Katalog tuzilmasini soddalashtirish:

- Robotlarni bloklashi mumkin bo‘lgan chuqur joylashtirilgan kataloglar yoki murakkab munosabatlardan saqlanish.

3. Kataloglar yoki statik sahifalardan foydalanish:

- Ma’lumotlar bazalari va yuqori dinamik sahifalar ba’zi qidiruv tizimlariga ko‘rinmasligi mumkin, shuning uchun muqobil yoki qo‘shimcha sifatida kataloglar yoki statik sahifalardan foydalanish.

4. SEO texnikasini qo‘llash va maslahatlar:

- Qidiruv tizimlarida saytingiz joylashuvini yaxshilash uchun SEO texnikasi va maslahatlarini (masalan, SEO Know How) o‘rganish.

5. Mashhurlik va statistika monitoringi:

- Tashriflar sonini kuzatish muhim, lekin ularning kelib chiqishi, tarqalishi va tashrif buyuruvchilarning saytingizga kelish sabablarini kuzatish ham muhimdir. Tegishli demografik va geografik ma’lumotlarni olish uchun jurnal analizatorlaridan foydalaning va havola qiluvchilar va qidiruv so‘zlarini ko‘rsatish imkoniyati mavjudligiga ishonch hosil qilish.

6. Arxivlash va doimiylik:

- Saytda eski yoki eskirgan materialning nusxasini saqlash majburiy bo‘lishi kerak. Ba’zan sayt qayta ishlab chiqilayotganda yoki yangilanayotganda muhim ma’lumotlar yo‘qoladi va yetishmayotgan sahifalarni tiklash qiyin bo‘lishi mumkin.

7. Ma’noli sarlavhalar va tavsiflovchi metateglardan foydalanish:

- Ma’noli sarlavhalar va tavsiflovchi meta teglardan foydalanish sahifa ko‘rinishini oshirishi mumkin. Muallif ma’lumotlari, kalit so‘zlar va veb-saytlar haqidagi boshqa ma’lumotlarni qo‘shish uchun ishlatilishi mumkin bo‘lgan Dublin Core kabi standartlar mavjud.

XALQARO ALOQALAR BO'LIMI:

- Tadqiqot va akademik mukammallikning xalqaro ko‘rinishini oshirish uchun xalqaro hamkorlik va hamkorlikni rivojlantirish.

Xalqaro hamkorlik va hamkorlikni rivojlantirish uchun tadqiqot va akademik mukammallikning xalqaro ko‘rinishini oshirish uchun Xalqaro aloqalar bo‘limi quyidagi choralarni ko‘rishi kerak:

1. Xorijiy universitetlar bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatish:

- Qo‘shma ilmiy tadqiqotlar, talabalar va o‘qituvchilar almashinuvi uchun yetakchi xorijiy universitetlar bilan ikki tomonlama aloqalarni faol rivojlantirish.

2. Xalqaro konsorsiumlar va tarmoqlarda ishtirok etish:

- Tajriba almashish, global ilmiy loyihalarda hamkorlik qilish va xalqaro grantlarda ishtirok etish uchun xalqaro konsorsiumlar va universitetlar tarmoqlariga qo‘shilish.

3. Xalqaro konferensiyalarni tashkil etish va unda ishtirok etish:

- Universitetda xalqaro ilmiy anjumanlar va seminarlar tashkil etish, shuningdek, universitet tadqiqotchilarining xalqaro ilmiy tadbirlarda faol ishtirok etishi.

4. Qo‘shma ta’lim dasturlarini yaratish:

- Hamkor universitetlar bilan qo‘shma ta’lim dasturlarini, jumladan, ikki tomonlama diplom va almashinuv dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirish.

5. Tadqiqotlarning xalqaro jurnallarda nashr etilishi:

- Fakultas professor-o'qituvchilari va talabalarining ilmiy tadqiqot natijalarini yuqori impakt faktorli xalqaro ilmiy jurnallarda chop etishni rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash.

6. Universitasni xalqaro platformalarda ilgari surish:

- Universitas va uning yutuqlarini xalqaro ta'lim va ilmiy platformalarda, ijtimoiy tarmoqlarda va xalqaro reytinglar orqali faol targ'ib qilish.

7. Xalqaro amaliyot va tadqiqot tashriflari:

- Talabalar va o'qituvchilarning xorijdagi yetakchi ilmiy markazlar va universitetlarga stajirovka va tadqiqot tashriflarini tashkil etish.

- O‘qituvchilar va tadqiqotchilarning xalqaro konferensiyalarda faol ishtirok etishi, ularning ishlarini xalqaro jurnallarda chop etish.

Kafedra professor-o‘qituvchilari va ilmiy xodimlarining xalqaro konferensiyalarda faol ishtirok etishlari va ularning ishlarini xalqaro jurnallarda chop etishlari uchun quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirish mumkin:

1. Xalqaro konferensiyalar va jurnallar ma’lumotlar bazasini yaratish:

- Kafedra ixtisosligi bo‘yicha xalqaro ilmiy anjumanlar va jurnallar ma’lumotlar bazasini shakllantirish va muntazam yangilab borish. Bu o‘qituvchilar va tadqiqotchilarga o‘z ishlarini taqdim etish uchun mos joylarni topishga yordam beradi.

2. Ishni tayyorlash va topshirishda yordam:

- Ilmiy maqolalar yozish va xalqaro jurnallarda chop etishga qo‘yiladigan talablar bo‘yicha seminar va amaliy mashg‘ulotlar tashkil etish, shuningdek, materiallarni tayyorlash va taqdim etishda individual yordam ko‘rsatish.

3. Konferensiyalarda qatnashish uchun moliyaviy yordam:

- Xalqaro konferensiyalarda ishtirok etish, ayniqsa yosh tadqiqotchilar va magistrantlar uchun xarajatlarni qoplash uchun moliyaviy yordam ko‘rsatish.

4. Kafedra muvaffaqiyatiga ko‘maklashish:

- Kafedra professor-o‘qituvchilari va tadqiqotchilarning yutuqlari va nashrlarini universitet veb-sayti, ijtimoiy tarmoqlar va boshqa platformalar orqali ularning xalqaro ko‘rinishini oshirish uchun faol targ‘ib qilish.

5. Xalqaro hamkorlar bilan hamkorlik:

- Xalqaro ilmiy tashkilotlar, universitetlar va ilmiy markazlar bilan hamkorlikda ilmiy tadqiqotlar va nashrlar yaratish bo'yicha hamkorlikni rivojlantirish va chuqurlashtirish.

6. Ochiq kirish platformalaridan foydalanish:

- Kafedra ilmiy natijalarining xalqaro miqyosda ko'rinishi va foydalanish imkoniyatini oshirish uchun ochiq jurnallarda ilmiy maqolalar chop etish va ilg'or nashrlardan (preprintlar) foydalanishni rag'batlantirish.

- Bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlar orqali akademik faoliyatni rag'batlantirish.

Bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlar orqali o'quv faoliyatini targ'ib qilish uchun kafedra quyidagi aniq harakatlarni amalga oshirishi mumkin:

1. Bloglarni yaratish va yuritish:

- O'qituvchilar va tadqiqotchilarni o'z tadqiqotlari, yutuqlari va tajribalarini kengroq auditoriya bilan baham ko'rishlari mumkin bo'lgan bloglar yaratish va yuritishga undash. Bu olimlarning individual bloglari yoki kafedraning jamoaviy blogi bo'lishi mumkin.

2. Ilmiy maqolalar nashr etilishi:

- Tadqiqotchilarni xalqaro jurnallarda, ayniqsa yuqori impakt faktorli va keng o'quvchilar auditoriyasiga ega bo'lgan ilmiy maqolalarni tayyorlash va chop etishda qo'llab-quvvatlash.

3. Press-relizlarni ishlab chiqish va tarqatish:

- Kafedraning muhim ilmiy-tadqiqot ishlari, konferensiyalari, seminarlari va boshqa muhim tadbirlari haqida muntazam ravishda press-relizlar yaratish va tarqatish. Press-relizlar mahalliy va xalqaro ilmiy va ta'lim OAVlariga yuborilishi kerak.

4. Ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish:

- Bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlarni targ‘ib qilish, xalqaro ilmiy hamjamiyat bilan aloqalarni o‘rnatish uchun ijtimoiy tarmoqlardan (masalan, Twitter, Facebook, LinkedIn) faol foydalanish.

5. Vebinar va onlayn seminarlar tashkil etish:

- Kafedraning dolzarb ilmiy-tadqiqot mavzulari bo‘yicha vebinar va onlayn seminarlar o‘tkazish, ma’ruzachilar sifatida xalqaro ekspertlarni taklif etish va ushbu tadbirlarni Internet orqali faol targ‘ib qilish.

6. Ilmiy jurnallar va nashrlar bilan hamkorlik:

- Kafedra tadqiqotiga bag‘ishlangan maxsus nashrlar va qo‘shma tadbirlarni tashkil etish uchun ilmiy jurnallar va nashriyotlar bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatish.

7. Monitoring va ta’sir tahlili:

- Kafedraning ilmiy va tadqiqot hamjamiyatidagi ko‘rinishi va ta’sirini oshirish uchun targ‘ib qilinadigan kontentning ta’sirini muntazam monitoring qilish va tahlil qilish.

AXBOROT VA RESURS MARKAZI

- Akademik manbalar va tadqiqot materiallaridan foydalanishni ta'minlash.

Axborot resurs markazi uchun akademik resurslar va tadqiqot materiallariga kirishni ta'minlash vazifasi quyidagi aniq harakatlarni o'z ichiga olishi mumkin:

1. Elektron kutubxonalar va repozitoriylarni rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash:

- Ilmiy ishlar, maqolalar, tezislar, dastlabki nashrlar va hisobotlar bepul foydalanish uchun saqlanadigan elektron kutubxonalar va ochiq repozitoriylarni yaratish va yuritish.

2. Materiallarni raqamlashtirish:

- Mavjud qog'oz materiallari va resurslarini keyinchalik ularni raqamli kutubxonalar va omborlarga joylashtirish uchun raqamli formatga aylantirish.

3. Ochiq dostupni qo'llab-quvvatlash:

- O'qituvchilar va tadqiqotchilar o'rtasida ochiq dostup tashabbuslarini rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash, shu jumladan ochiq kirish tamoyillari va tegishli litsenziyalardan foydalanish bo'yicha treninglar.

4. Global ilmiy ma'lumotlar bazalari bilan integratsiya:

- Universitet o'quv materiallarini keng tarqatish va ulardan foydalanish imkoniyatini ta'minlash uchun global ilmiy ma'lumotlar bazalari va repozitoriylari bilan hamkorlik qilish.

5. Pullik resurslarga kirishni ta'minlash:

- Universitetning barcha talabalari va xodimlariga obuna bo'lish orqali muhim ilmiy jurnallar, ma'lumotlar bazalari va boshqa pullik manbalarga kirishni tashkil etish.

6. Qidiruv va navigatsiya vositalarini ishlab chiqish:

- Axborot va materiallarga kirishni soddalashtirish uchun resurslarni qidirish va navigatsiya qilishning samarali vositalarini ishlab chiqish va joriy etish.

7. Foydalanuvchilarni tayyorlash:

- Talabalar va xodimlar uchun elektron kutubxona va repozitорий resurslaridan foydalanish bo'yicha o'quv mashg'ulotlari va seminarlar o'tkazish.

8. Resurslardan foydalanish monitoringi va tahlili:

- Elektron resurslar va materiallardan foydalanishni optimallashtirish va ulardan foydalanish imkoniyatini monitoring qilish va tahlil qilish.

• Ilmiy va ta'lim mazmunini yaratish va tarqatishda yordam ko'rsatish.

Axborot-resurs markazi tomonidan ilmiy va ta'lim mazmunini yaratish va tarqatishni qo'llab-quvvatlash uchun quyidagi tavsiyalardan foydalanishingiz mumkin:

1. Mualliflik mazmunini yaratish:

- Noyob va sifatli kontent yaratish uchun potentsial mualliflar sifatida keng doiradagi olimlar, tadqiqotchilar yoki aspirantlarni rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash.

2. Tarqatilgan mualliflik tizimi:

- Taqsimlangan mualliflik tizimini ishlab chiqish, bunda markaziy tashkilot loyihalash bo'yicha tavsiyalar va institutsional ma'lumotlar uchun mas'ul bo'ladi, kutubxonalar va hujjatlashtirish markazlari katta ma'lumotlar bazalarini, shu jumladan bibliografik ma'lumotlar bazalarini, shuningdek, yirik omborlarni (dissertatsiyalar, dastlabki nashrlar, hisobotlar) hamda alohida shaxslar yoki jamoalarni saqlaydi. o'z veb-saytlarini saqlab turish, ularni o'z-o'zini arxivlash amaliyoti bilan boyitish.

3. Tashqi resurslarni joylashtirish:

- Universitetning ko'rinishini oshirish uchun konferentsiya veb-saytlari, dasturiy ta'minot omborlari, ilmiy jamiyatlar va ularning nashrlari, ayniqsa elektron jurnallar kabi tashqi resurslarni joylashtirish uchun platformani taklif qilish.

4. Mavjud resurslarni konvertatsiya qilish:

- Elektron bo'lmagan formatda mavjud bo'lgan muhim manbalarni, jumladan, universitet tarixiy materiallari, o'tmishdagi voqealar hisobotlari yoki fotosuratlar to'plamini veb-sahifalarga aylantirish.

5. O'zaro bog'lanish:

- Sahifalar o'rtasida ularning indekslanishini yaxshilash va "tabiiy" hamkorlar va hamkasblar saytlaridan kiruvchi havolalar sonini oshirish uchun gipermatnli havolalarni yaratish.

6. Ko'p tilli kontentni qo'llab-quvvatlash:

- Global auditoriyaga bosh sahifalar, alohida bo'limlar va ilmiy hujjatlar uchun ingliz va boshqa xorijiy tillardagi kontent versiyalarini taqdim etish.

EXCELLENCE IMPROVEMENT STRATEGY

EXCELLENCE IMPROVEMENT STRATEGY ni amalga oshirish uchun, ayniqsa Webometrics nuqtai nazaridan, quyidagi bo‘limlarning faol ishtiroki ayniqsa muhimdir:

1. IT bo‘limi:

- Ilmiy ishlar va o‘quv materiallaridan ochiq foydalanish uchun infratuzilmani rivojlantirish va qo‘llab-quvvatlash.
- Qidiruv tizimlarida ko‘rinishini yaxshilash uchun universitet veb-saytini optimallashtirish.

2. Ilmiy-innovatsion tadqiqotlar bo‘limi:

- Universitet homiyligida chop etilayotgan ilmiy tadqiqotlar sifati va miqdorini oshirish.
- Boshqa ilmiy muassasalar bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatish va xalqaro loyihalarda ishtirok etishda ko‘maklashish.

3. Xalqaro aloqalar bo‘limi:

- Universitetning xalqaro nufuzini oshirish uchun xalqaro akademik aloqalar va hamkorlikni rivojlantirish.
- Universitetning global imidjini yaxshilash uchun chet ellik talabalar va olimlarni jalb qilish.

4. Kafedralar (masalan, PEDAGOGIKA, SANOAT BOSHQARMASI va boshqalar):

- O‘qituvchilar va tadqiqotchilarning xalqaro konferensiyalarda faol ishtirok etishi, ularning ishlarini xalqaro jurnallarda chop etish.
- Bloglar, ilmiy maqolalar va press-revizlar orqali akademik faoliyatni rag‘batlantirish.

5. Axborot-resurs markazi:

- Akademik manbalar va tadqiqot materiallaridan foydalanishni ta‘minlash.
- Ilmiy va ta‘lim mazmunini yaratish va tarqatishda yordam ko‘rsatish.

- Ilmiy ishlar va o‘quv materiallaridan ochiq foydalanish uchun infratuzilmani rivojlantirish va qo‘llab-quvvatlash.

IT bo‘limi uchun ilmiy ishlar va o‘quv materiallariga ochiq kirish uchun infratuzilmani ishlab chiqish va qo‘llab-quvvatlash quyidagi tadbirlarni o‘z ichiga olishi mumkin:

1. Ochiq kirish uchun markazlashtirilgan platformani ishlab chiqish:

- tadqiqotchilar va o‘qituvchilarga o‘z ilmiy ishlari va o‘quv materiallarini jamoat mulki sifatida nashr etish imkonini beruvchi markazlashtirilgan platformani yaratish va joriy etish.

2. Institutsional va global repozitariylar bilan integratsiya:

- Nashrlar qulayligini oshirish uchun platformaning mavjud institutsional va global omborlar bilan integratsiyalashuvini ta‘minlash.

3. Tadqiqotchilar va o‘qituvchilarni tayyorlash va qo‘llab-quvvatlash:

- O‘quv seminarlarini o‘tkazish va tadqiqotchilar va o‘qituvchilarga ochiq kirish platformasidan foydalanish bo‘yicha yordam ko‘rsatish.

4. Ochiq kirish siyosatini ishlab chiqish:

- Ilmiy va akademik materiallarning keng mavjudligi va saqlanishini ta‘minlash uchun universitetda ochiq kirish siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish.

5. Texnik qo‘llab-quvvatlash va ma‘lumotlar xavfsizligi:

- Ochiq kirish platformasida saqlanadigan va chop etiladigan ma‘lumotlarning ishonchli texnik yordami va xavfsizligini ta‘minlash.

6. Ko‘rinishni oshirish va materiallarni targ‘ib qilish:

- Platformada nashrlar va akademik materiallarning ko‘rinishini oshirish uchun SEO texnikasi va boshqa onlayn marketing usullaridan foydalanish.

7. Foydalanish va ko‘rib chiqish monitoringi:

- Funksionallik va qulaylikni yanada yaxshilash uchun platformadan foydalanishni kuzatish va foydalanuvchilarning fikr-mulohazalarini yig‘ish uchun vositalarni joriy etish.

- Qidiruv tizimlarida ko'rinishini yaxshilash uchun universitet veb-saytini optimallashtirish.

Universitet veb-saytini qidiruv tizimlarida ko'rinishini yaxshilash uchun optimallashtirish uchun IT bo'limiga quyidagi bosqichlarni bajarish tavsiya etiladi:

1. Murakkab navigatsiya menyularidan qochish:

- Flash, Java yoki JavaScript-ga asoslangan murakkab navigatsiya menyularidan foydalanishdan saqlaning, bu esa brauzer orqali kirishga xalaqit berishi mumkin.

2. Katalog tuzilmasini soddalashtirish:

- Robotlarni bloklashi mumkin bo'lgan chuqur joylashtirilgan kataloglar yoki murakkab munosabatlar tuzilmalaridan saqlaning.

3. Kataloglar yoki statik sahifalardan foydalanish:

- Ma'lumotlar bazalari va yuqori dinamik sahifalar ba'zi qidiruv tizimlariga ko'rinmasligi mumkin, shuning uchun muqobil yoki qo'shimcha sifatida kataloglar yoki statik sahifalardan foydalaning.

4. SEO texnikasini o'rganing va qo'llang:

- Qidiruv tizimlarida veb-saytingiz joylashuvini yaxshilash uchun turli SEO texnikasi va maslahatlarini o'rganing va qo'llang.

5. Mashhurlik va statistika monitoringi:

- Tashriflar sonini kuzatish, ularning kelib chiqishi, tarqalishi va tashrif buyuruvchilarning saytingizga kelish sabablarini kuzatish muhim ahamiyatga ega. Tegishli demografik va geografik ma'lumotlarni olish uchun log analizatorlaridan foydalaning.

6. Arxivlash va doimiylik:

- Saytda eski yoki eskirgan materialning nusxasini saqlash majburiy bo'lishi kerak. Ba'zan sayt yangilanganda muhim ma'lumotlar yo'qoladi.

7. Ma'noli sarlavhalar va metateglardan foydalanish:

- Ma'noli sarlavhalar va tavsiflovchi meta teglardan foydalanish sahifa ko'rinishini oshirishi mumkin. Dublin Core kabi standartlar muallif ma'lumotlari, kalit so'zlar va veb-sahifalar haqidagi boshqa ma'lumotlarni qo'shish uchun ishlatilishi mumkin.

ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR BO'LIMI:

- Universitet homiyligida chop etilayotgan ilmiy tadqiqotlar sifati va miqdorini oshirish.

Universitet homiyligida chop etilgan tadqiqot sifati va miqdorini yaxshilash uchun Tadqiqotlar va innovatsiyalar departamenti yaxshi veb-joylashuv amaliyoti dekalogida keltirilgan tavsiyalarga amal qilishi mumkin:

1. Kontent yaratish:

- Ko'p sonli olimlar, tadqiqotchilar va aspirantlarni katta hajmdagi sifatli kontent yaratish uchun potentsial mualliflar sifatida rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash. Tarqalgan mualliflik tizimi turli darajalarda ishlashi mumkin: markaziy tashkilot dizayn ko'rsatmalari va institutsional ma'lumotlar uchun javobgar bo'lishi mumkin; kutubxonalar, hujjatlashtirish markazlari va shunga o'xshash xizmatlar yirik ma'lumotlar bazalari, shu jumladan bibliografik ma'lumotlar bazalari, shuningdek yirik omborlar (dissertatsiyalar, dastlabki hisobotlar va hisobotlar) uchun javobgar bo'lishi mumkin; Jismoniy shaxslar yoki jamoalar o'z veb-saytlarini o'z-o'zini arxivlash amaliyoti bilan saqlashlari kerak.

2. Kontentni aylantirish:

- Elektron bo'lmagan formatda mavjud bo'lgan muhim resurslar osongina veb-sahifalarga aylantirilishi mumkin. Aksariyat universitetlar tarixiy veb-saytlarda nashr etilishi mumkin bo'lgan uzoq yillik faoliyat tarixiga ega. Boshqa manbalar ham konvertatsiya qilish uchun nomzodlar bo'lishi mumkin, jumladan, o'tgan voqealar yoki foto to'plamlar haqidagi hisobotlar.

3. O'zaro bog'lanish:

- Veb – sahifalarni bog'lovchi havolalarga ega gipermatnli korpus. Agar kontentingiz noma'lum bo'lsa (yomon dizayn, cheklangan ma'lumot yoki ozchilik tili), sahifalar etarli bo'lmasa yoki sifatsiz bo'lsa, sayt boshqa saytlardan juda kam havola oladi.

4. Til, ayniqsa ingliz tili:

- Internet auditoriyasi haqiqatan ham global, shuning uchun mahalliy deb o'ylamaslik kerak. Turli tillardagi, ayniqsa ingliz tilidagi versiyalar nafaqat asosiy sahifalar, balki tanlangan bo'limlar, ayniqsa, ilmiy hujjatlar uchun ham talab qilinadi.

- Boshqa ilmiy muassasalar bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatish va xalqaro loyihalarda ishtirok etishda ko‘maklashish.

Ilmiy va innovatsion tadqiqotlar departamenti uchun boshqa ilmiy-tadqiqot institutlari bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatish va xalqaro loyihalarda ishtirok etishda ko‘maklashish quyidagi tadbirlarni o‘z ichiga olishi mumkin:

1. Potentsial hamkorlarni aniqlash:

- Potentsial xalqaro ilmiy-tadqiqot institutlari va universitetlarni aniqlash bo‘yicha tadqiqotlar o‘tkazish, tadqiqot qiziqishlari o‘xshash yoki bir-birini to‘ldiradigan ixtisoslik yo‘nalishlari.

2. Aloqalar va muzokaralar o‘rnatish:

- Hamkorlik imkoniyatlarini, jumladan, qo‘shma tadqiqot loyihalarini muhokama qilish, ma’lumotlar va resurslarni almashish uchun potentsial hamkorlar bilan muloqotni boshlash.

3. Qo‘shma loyihalarni ishlab chiqish:

- Qo‘shma ilmiy loyihalar bo‘yicha takliflar ishlab chiqish, xalqaro grant tashkilotlari va jamg‘armalariga moliyalashtirish uchun arizalar yuborish.

4. Hamkorlik shartnomalarini imzolash:

- O‘zaro hamkorlik shartlarini, tomonlarning huquq va majburiyatlarini, shuningdek, loyihalarni amalga oshirishni muvofiqlashtirish va nazorat qilish mexanizmlarini belgilovchi rasmiy hamkorlik shartnomalarini tuzish.

5. Xalqaro tadbirlarni tashkil etish:

- O‘zaro tajriba almashish, qo‘shma tadqiqotlar natijalarini taqdim etish va hamkorlik aloqalarini mustahkamlash maqsadida xalqaro hamkorlar ishtirokida konferensiyalar, seminarlar, seminarlar tashkil etish.

6. Talabalar va o‘qituvchilar almashinuvi:

- Talabalar va o‘qituvchilar uchun almashinuv va amaliyot dasturlarini ishlab chiqish, ishtirokchilarga hamkor tashkilotlarning tadqiqot muhitiga sho‘ng‘ish imkonini beradi.

7. Hamkorlik natijalarini nashr etish:

- Loyiha ishtirokchilarining ko‘rinishi va obro‘cini oshirishga yordam beradigan qo‘shma tadqiqot natijalarini xalqaro ilmiy jurnallarda chop etishni qo‘llab-quvvatlash.

8. Hamkorlik natijalarini monitoring qilish va baholash:

- Istiqbolga mo‘ljallangan strategiya va rejalarni tuzatish maqsadida qo‘shma loyihalarning amalga oshirilishini muntazam monitoring qilish va ularning samaradorligini baholash.

XALQARO ALOQALAR BO'LIMI:

- Universitetning xalqaro nufuzini oshirish uchun xalqaro akademik aloqalar va hamkorlikni rivojlantirish.

Xalqaro aloqalar bo'limi uchun universitetning xalqaro ko'rinishini oshirish uchun xalqaro akademik aloqalar va hamkorlikni rivojlantirish quyidagi bosqichlarni o'z ichiga olishi mumkin:

1. Mavjud hamkorlikni mustahkamlash:

- Ularning dolzarbligi va o'zaro manfaatdorligini ta'minlash uchun joriy xalqaro hamkorlar bilan muntazam uchrashuvlar o'tkazish va kelishuvlarni yangilash.

2. Yangi xalqaro hamkorlarni qidirish:

- Potensial xalqaro hamkorlar, jumladan universitetlar, ilmiy-tadqiqot institutlari va hamkorlikdan manfaatdor tashkilotlar bilan faol aloqalarni izlash va o'rnatish.

3. Xalqaro almashinuv dasturlarida ishtirok etish:

- Talabalar va o'qituvchilar uchun bilim va madaniy tajriba almashishga yordam beruvchi xalqaro almashinuv dasturlarini ishlab chiqish va ishtirok etish.

4. Xalqaro tadbirlarni tashkil etish:

- Universitetda xalqaro konferensiyalar, seminarlar va mahorat darslarini tashkil etish, taniqli xalqaro ma'ruzachilarni taklif qilish.

5. Muvaffaqiyatlarni nashr etish va tarqatish:

- Universitet va uning vakillari yutuqlarini xalqaro ilmiy va akademik nashrlarda chop etish, shuningdek, axborotni xalqaro platformalar va ijtimoiy tarmoqlar orqali tarqatish.

6. Xalqaro grant loyihalarida ishtirok etish:

- Xalqaro tashkilotlar hamda davlat va nodavlat idoralar homiylik qiladigan xalqaro grant loyihalarini izlash va ularda ishtirok etish.

7. Raqamli mavjudlikni rivojlantirish:

- Universitet veb-sayti, xalqaro ta'lim platformalari va professional tarmoqlar orqali universitetning xalqaro miqyosda raqamli mavjudligini rivojlantirish.

8. Xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik:

- Qo‘shma tadqiqotlar va nashrlarni ilgari surish uchun xalqaro akademik va tadqiqot tashkilotlari bilan hamkorlik qilish.

- Universitetning global imidjini yaxshilash uchun chet ellik talabalar va olimlarni jalb qilish.

Universitetning global imidjini yaxshilashga yordam beradigan xalqaro talabalar va olimlarni jalb qilish uchun Xalqaro aloqalar bo‘limi quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirishi mumkin:

1. Marketing strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirish:

- Raqamli platformalar, ijtimoiy tarmoqlar va an'anaviy ommaviy axborot vositalaridan foydalangan holda xalqaro talabalar va olimlarni jalb qilishga qaratilgan marketing strategiyasini yaratish va amalga oshirish.

2. Xorijdagi universitetlar va ilmiy tashkilotlar bilan hamkorlik:

- Qo‘shma ilmiy loyihalar, talabalar va o‘qituvchilar almashinuvi uchun xorijdagi universitetlar va ilmiy tashkilotlar bilan ikki va ko‘p tomonlama hamkorlikni rivojlantirish.

3. Xalqaro ilmiy konferensiyalar va seminarlar tashkil etish:

- Tadqiqotchilar va ilmiy doiralar o‘rtasida aloqalarni o‘rnatish va hamkorlikni rivojlantirishga ko‘maklashuvchi xalqaro ilmiy konferensiyalar, seminarlar va ishchi uchrashuvlar o‘tkazish.

4. Almashinuv va stipendiya dasturlarini ishlab chiqish:

- Talabalar va tadqiqotchilar uchun almashinuv dasturlarini, jumladan, xalqaro akademik almashinuvni qo‘llab-quvvatlash uchun stipendiyalar va grantlarni tashkil etish.

5. Axborot yordami va maslahatlar:

- Potensial xorijlik talabalar va olimlarga o‘qish, turar joy, viza rejimi va universitet hayotiga integratsiyalashuv masalalari bo‘yicha axborot yordami va maslahatlar berish.

6. Xalqaro ta’lim ko‘rgazmalarida ishtirok etish:

- Universitetning ta’lim dasturlari, ilmiy yutuqlari va imkoniyatlarini taqdim etish uchun xalqaro ta’lim ko‘rgazma va yarmarkalarida faol ishtirok etish.

7. Diqqatni jalb qilish uchun raqamli platformalardan foydalanish:

- Ko‘p tilli universitet veb-saytini ishlab chiqish va qo‘llab-quvvatlash, xalqaro auditoriya e’tiborini jalb qilish uchun ijtimoiy tarmoqlar va raqamli platformalardan faol foydalanish.

- O‘qituvchilar va tadqiqotchilarning xalqaro konferensiyalarda faol ishtirok etishi, ularning ishlarini xalqaro jurnallarda chop etish.

O‘qituvchilar va tadqiqotchilarning xalqaro konferensiyalarda faol ishtirok etishi va o‘z ishlarini xalqaro jurnallarda chop etishi uchun kafedralar quyidagi aniq choralarni ko‘rishlari mumkin:

1. Ilmiy nashr bo‘yicha seminarlar tashkil etish:

- Ilmiy maqolalar yozish va chop etish, jumladan jurnal tanlash, qo‘lyozmalarni tayyorlash va o‘zaro baholash jarayonlari bo‘yicha maslahatlar bo‘yicha muntazam seminarlar va seminarlar o‘tkazish.

2. Axborot byulleteni yaratish:

- Xalqaro konferensiyalarda ishtirok etish imkoniyatlari, jurnallarga maqola topshirish muddatlari, kafedra professor-o‘qituvchilari va tadqiqotchilarning yutuqlari haqida ma‘lumot beruvchi oylik yoki choraklik axborot byulleteni ishlab chiqish.

3. Moliyaviy yordam:

- Asosiy xalqaro konferensiyalarda ishtirok etish uchun, ayniqsa, yosh tadqiqotchilar va doktorantlar uchun moliyaviy yordam yoki stipendiyalar taqdim etish.

4. Rag‘batlantiruvchi nashrlar:

- Nufuzli xalqaro ilmiy jurnallarda nashr etilganligi uchun rag‘batlantirish va mukofotlash tizimini, jumladan, moliyaviy bonuslar, ko‘tarilishlar yoki maxsus tadqiqot grantlarini joriy etish.

5. Xalqaro jurnallar bilan hamkorlik:

- Kafedra tadqiqotiga bag‘ishlangan maxsus nashrlarni tashkil etish yoki qo‘shma ilmiy tadbirlar tashkil etish uchun xalqaro ilmiy jurnallar muharrirlari bilan hamkorlikni yo‘lga qo‘yish.

6. Mentorlik va tarmoq:

- Tajribali o‘qituvchilar va tadqiqotchilar kichik hamkasblarga maqolalar tayyorlash va nashr etishda, shuningdek, xalqaro ilmiy aloqalarni o‘rnatishda yordam beradigan murabbiylik dasturini yaratish.

7. Ijtimoiy tarmoqlar va akademik platformalardan foydalanish:

- Ijtimoiy tarmoqlar, ResearchGate va Google Scholar kabi akademik platformalar orqali kafedraning ilmiy-tadqiqot ishlari va yutuqlarini faol targ'ib qilish, ko'rish va iqtiboslarni oshirish.

• Bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlar orqali akademik faoliyatni rag'batlantirish.

Kafedra darajasida bloglar, ilmiy maqolalar va press-relizlar orqali o'quv faoliyatini targ'ib qilish uchun quyidagi harakatlar amalga oshirilishi mumkin:

1. Bo'lim blogini yaratish va yuritish:

- O'qituvchilar va talabalar kafedra ixtisosligi bo'yicha dolzarb mavzular bo'yicha maqolalar, joriy tadqiqot hisobotlari, sharhlar va sharhlarni joylashtirishlari mumkin bo'lgan kafedra blogini yarating. Bu kafedra faoliyatiga qiziqishning ortishiga, ilmiy jamoadagi obro'sini mustahkamlashga yordam beradi.

2. Nashr qilish bo'yicha ko'rsatmalarni ishlab chiqish:

- O'qituvchilar va tadqiqotchilarga tadqiqot maqolalari va blog postlarini yozish va nashr etish bo'yicha yo'riqnomalarni ishlab chiqish va tarqatish, bunda kalit so'zlardan foydalanish va onlayn ko'rishni yaxshilash uchun SEO optimallashtirish muhimligini ta'kidlash.

3. Vebinar va seminarlar tashkil etish:

- Ijtimoiy tarmoqlar va ilmiy nashriyot platformalaridan foydalanishni o'z ichiga olgan holda, tadqiqot va ilmiy faoliyatni onlayn targ'ib qilishning samarali usullari bo'yicha vebinar va seminarlar tashkil etish.

4. Jurnal va nashriyotlar bilan hamkorlik:

- Kafedra professor-o'qituvchilari va tadqiqotchilarning ishlarini muntazam chop etish uchun ilmiy jurnallar va nashriyotlar bilan hamkorlik aloqalarini o'rnatish, shuningdek, kafedra tadqiqotiga bag'ishlangan maxsus sonlar yoki bo'limlarni tashkil etish.

5. Yutuqlarni press-relizlar orqali targ'ib qilish:

- Maqsadli akademik va ilmiy ommaviy axborot vositalari, shuningdek, ijtimoiy media va professional platformalarda bo'limning muhim yutuqlari, tadqiqotlari va voqealari haqida press-relizlarni ishlab chiqish va tarqatish.

6. Multimedia kontentidan foydalanish:

- Kafedra faoliyatini yoritib berish va uning onlayn ko'rinishini yaxshilash uchun videoma'ruzalar, professor-o'qituvchilar va tadqiqotchilar bilan suhbatlar, ilmiy tajribalar va loyihalar videolari kabi multimedia kontentini yaratish va tarqatish.

AXBOROT VA RESURS MARKAZI

- Akademik manbalar va tadqiqot materiallaridan foydalanishni ta'minlash.

Akademik resurslar va tadqiqot materiallariga kirishni ta'minlash uchun Axborot resurs markazi veb-saytlarni joylashtirishning yaxshi amaliyotlari dekalogining umumiy tavsiyalari asosida quyidagi strategiya va amaliyotlarni amalga oshirishi mumkin:

1. Materiallarni raqamlashtirish:

- Talabalar, o'qituvchilar va tadqiqotchilar uchun onlayn bo'lishi uchun bosma materiallarni raqamli formatga o'tkazish.

2. Onlayn ma'lumotlar bazasini yaratish:

- Maqolalar, kitoblar, dissertatsiyalar va tadqiqot hisobotlari kabi akademik resurslarni o'z ichiga olgan onlayn ma'lumotlar bazasini ishlab chiqish va yuritish.

3. Elektron kutubxona tizimlari bilan integratsiya:

- Akademik resurslardan foydalanishning yagona nuqtasini ta'minlash uchun mavjud elektron kutubxona tizimlari va ma'lumotlar bazalari bilan integratsiya.

4. Ochiq kirish va litsenziyalash:

- Imkoniyat bo'lganda akademik resurslarga ochiq kirishni ta'minlash va bilimlarning keng tarqalishiga yordam berish uchun Creative Commons litsenziyasidan foydalanish.

5. Foydalanuvchilarni o'rgatish va qo'llab-quvvatlash:

- Ilmiy tadqiqotlar uchun kutubxona resurslari va qidiruv tizimlaridan foydalanish bo'yicha talabalar va o'qituvchilar uchun seminar va treninglar tashkil etish.

6. Ilmiy nashrlar va institutlar bilan hamkorlik:

- Mavjud resurslar to'plamini kengaytirish uchun akademik nashriyotlar va tadqiqot muassasalari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish.

7. Qidiruv tizimini optimallashtirish:

- Resurslarga kirishni osonlashtirish va ulardan foydalanish imkoniyatlarini yaxshilash uchun ichki qidiruv tizimini ishlab chiqish va optimallashtirish.

8. Resurslardan foydalanishni baholash:

- Foydalanuvchi ehtiyojlarini tushunish va shunga mos ravishda to'plamni moslashtirish va kengaytirish uchun resurslardan foydalanishni baholash vositalarini joriy etish.

- Ilmiy va ta'lim mazmunini yaratish va tarqatishda yordam ko'rsatish.

Ilmiy va ta'lim mazmunini yaratish va tarqatishni qo'llab-quvvatlash uchun Axborot-resurs markazi Ta'lim muassasalarining Internetda joylashuvini aniqlash bo'yicha ilg'or amaliyotlar dekalogiyasidagi tavsiyalardan kelib chiqqan holda quyidagi aniq qadamlarni qo'yishi mumkin:

1. Kontent bilan ishlashni tashkil etish:

- Universitet veb-saytida ilmiy va ta'lim mazmunini ishlab chiqish, tahrirlash va yangilashni muvofiqlashtirish uchun ishchi guruh yoki qo'mita tuzish.

2. Trening va mahorat darslari:

- Yuqori sifatli ilmiy-ma'rifiy kontent yaratish bo'yicha o'qituvchilar va talabalar uchun o'quv mashg'ulotlari, mahorat darslari va vebinarlar o'tkazish.

3. Nashriyot platformalari:

- Universitet veb-saytida ilmiy maqolalar, bloglar va press-relizlar chop etish platformalarini ishlab chiqish va qo'llab-quvvatlash.

4. O'qituvchilar va tadqiqotchilar bilan hamkorlik:

- Muhim ilmiy topilmalar va nashr uchun tadqiqot loyihalarini aniqlash uchun professor-o'qituvchilar va tadqiqotchilar bilan faol hamkorlik qiladi.

5. SEO kontentini optimallashtirish:

- Ko'rinishini yaxshilash uchun kalit so'zlar, meta teglar va tuzilgan ma'lumotlardan foydalangan holda qidiruv tizimlari uchun nashr etilgan kontentni optimallashtiring.

6. Ko'p tilli kontent:

- Mavjudlikni kengaytirish va xalqaro ko‘rinishni oshirish uchun bir nechta tillarda muhim ilmiy va ta’lim mazmunini taqdim etish.

7. Kontentni targ'ib qilish:

- Keng auditoriyaga ilmiy va ta’lim mazmunini targ'ib qilish uchun ijtimoiy tarmoqlar, elektron axborotnomalar va boshqa raqamli kanallardan foydalanish.

8. Monitoring va tahlil:

- Ilmiy va ta’lim mazmuniga ega bo‘lgan uchastkalarga yo‘l harakatining muntazam monitoringi va tahlili, uning ta’sirini baholash va uni yaratish va tarqatish strategiyasiga tuzatishlar kiritish.

XULOSA

Bu o‘quv qo‘llanmada ko‘rsatilgan asosiy maqsad, Xalqaro Nordik Universitetining Webometrics reytingida ko‘rinishini yaxshilashdir. Buning uchun IT departamenti, ilmiy va innovatsion tadqiqotlar bo‘limi, xalqaro aloqalar bo‘limi, hamda axborot-resurs markazi kabi muhim tuzilmalar o‘z faoliyatlarini qayta ko‘rib chiqishi va takomillashtirishi kerak. Ularning har biri veb-ko‘rinish, ochiqlik, va akademik a‘lo darajadagi ko‘rinish kabi asosiy mezonlar bo‘yicha o‘zaro hamkorlikda ishlashi talab etiladi. Natijada, universitetning xalqaro miqyosdagi tanilishi, ilmiy hamkorliklar soni va sifati, shuningdek, akademik faoliyat samaradorligi sezilarli darajada oshishi mumkin. Bu jarayon universitetning umumiy obro‘cini yaxshilash bilan birga, talaba va o‘qituvchilar uchun yangi imkoniyatlarni ham ochib beradi.

Bu o‘quv qo‘llanmasi Xalqaro Nordik Universiteti uchun tuzilgan bo‘lsa-da, uning mazmun va strategiyalari boshqa universitetlar uchun ham qo‘llanilishi mumkin. Har bir universitet o‘ziga xos xususiyatlarga ega bo‘lib, ularning Webometrics reytingida ko‘rinishini yaxshilash maqsadida amalga oshiriladigan ishlar bir-biridan farq qilishi mumkin. Biroq, ushbu qo‘llanmada keltirilgan asosiy yondashuvlar - veb-ko‘rinish, ochiqlik va akademik a‘lo darajadagi ko‘rinishni yaxshilashga qaratilgan strategiyalar - umumiy barcha universitetlar uchun tegishli bo‘lishi mumkin.

X.J.TOPILOV, A.B.TO‘QLIYEV

RANKING WEB OF UNIVERSITIES

WEBOMETRICS reytingida universitetlar o'rnini
mustahkamlash bo'yicha

O'QUV QO'LLANMA